

06.11

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ

Примљено:	JUN 2024	Орг. јед.	Вредност
06 61206-2907/2-23			

ВЕЋУ ЗА СТУДИЈЕ ПРИ УНИВЕРЗИТЕТУ У БЕОГРАДУ

Одлуком Већа за студије при Универзитету у Београду од 13. септембра 2023. године, образована је Комисија за оцену и одбрану мастер рада под насловом „Безбедност деце избеглица и миграната - изазови, ризици и претње на Балканској рути“, кандидаткиње Тамаре Загорац (студијски програм: Тероризам, организовани криминал и безбедност) у саставу:

- проф. др Ненад Путник, ментор (Факултет безбедности)
- проф. др Драган Симеуновић (Факултет политичких наука)
- проф. др Ивана Дамњановић (Факултет политичких наука)

Након што је прегледала текст мастер рада, Комисија подноси Већу за студије при Универзитету у Београду следећи

РЕФЕРАТ о оцени мастер рада

БИОГРАФСКИ ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ

Кандидаткиња Тамара Загорац, рођена је 01.03.1990. године у Београду. Основну школу „Светозар Милетић“ у Земуну завршила је 2005. године, а потом уписала Земунску гимназију где је стекла интересовање за друштвене науке. Током 2009. године уписала је Правни факултет Универзитета у Београду правосудно-управни смер, где је током студија похађала већи број вишемесечних обука у организацији факултета, као што су Paragraph Lex, Правна клиника за сузбијање трговине људима, Уређивање Википедије на српском језику на тему трговине људима (сарадња са Црвеним крстом Србије), Курс немачког језика за правнике (у сарадњи са Немачком фондацијом за међународну правну сарадњу - Deutsche Stiftung für internationale rechtliche Zusammenarbeit e.V.), Регионални курс деца избеглице и мигранти – Србија 2021 (у сарадњи са Council of Europe), као и Азил и људска права (у сарадњи са Council of Europe). На основу препорука наставног особља, 2019. године, у име Правног факултета изабрана је да говори на тему трговине људима за потребе играно документарног серијала „Срце злочина“ на националној телевизији РТС. На основу истих препорука изабрана је за стручну праксу у Вишем јавном тужилаштву у Београду, током 2018. године, под менторством заменика вишег јавног тужиоца Лепосаве Вујановић Порубовић, на тему трговине људима. Током студија презентовала је два научно-истраживачка рада за потребе међународне правне конференције Iustoria2020 „Законици и жене“ на тему „Историјско – правни аспект заштите жена као жртава трговине људима – Србија под Османском влашћу“ и Iustoria2021 „Право и религија“ на тему „Биоетичке дилеме питања абортуса – Еугенички покрет у Нацистичкој Немачкој“. Због великог интересовања за област трговине људима, похађала је обуку у оквиру

НВО Астра за рад на СОС телефону за помоћ жртвама трговине људима током 2018. године. У новембру 2013. године засновала је радни однос у Министарству просвете, науке и технолошког развоја – Секретаријат министарства – Одсек за кадровске послове. Током десет година каријере на овом радном месту завршила је више обука у сарадњи са другим органима државне управе, као што су: Методе одабира кадрова (Служба за управљање кадровима Владе Републике Србије), Статистичка обрада података помоћу програма SPSS (Служба за управљање кадровима Владе Републике Србије), Вођење централне кадровске евиденције (Служба за управљање кадровима Владе Републике Србије), Заштита података о личности (Служба за управљање кадровима Владе Републике Србије), Родна равноправност и родно засновано насиље (Служба за управљање кадровима Владе Републике Србије), Анализа посла и одређивање компетенција за рад државних службеника (Служба за управљање кадровима Владе Републике Србије), Основи информационе безбедности (Служба за управљање кадровима Владе Републике Србије), Унапређење превенције и сузбијање трговине људима на националном нивоу (Служба за управљање кадровима Владе Републике Србије). За потребе рада у државној управи, успешно је положила Државни стручни испит 2022. године. Звање дипломирани правник стекла је 2021. године успешним завршетком студија на Правном факултету Универзитета Мегатренд на модулу безбедност, са просеком 7,03. У име Министарства просвете, науке и технолошког развоја 2022. године, послата је на шестомесечно школовање на Високе студије безбедности и одбране при Школи националне одбране „Војвода Радомир Путник“, Универзитет одбране, а које је успешно завршила током 2022. године одбраном завршног рада на тему „Цивилно војни односи као основ за изградњу свеобухватног приступа у решавању Косовско – Метохијског проблема“ под менторством др Миломира Степића, а који је успешно одбрањен пред члановима комисије. Од 2018. године волонтер је Црвеног крста Србије у области Превенције зависности и области Сузбијања трговине људима, а током 2019. године била је активан члан у НВО IBSSA – Биро за борбу против трговине људима где се бавила хуманитарним радом. Свој истраживачки рад наставила је кроз сарадњу са многим невладиним организацијама на територији Републике Србије.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

Мастер рад под насловом „Безбедност деце избеглица и миграната - изазови, ризици и претње на Балканској рути“, кандидаткиње Тамаре Загорац урађен је на 110 страна текста са одговарајућом литературом. Структуру рада осим увода и закључка чине три поглавља која су подељена на одговарајући број потпоглавља.

У поглављу „Поступци прилагођени деци“, кандидаткиња се бави проблематиком поштовања свеобухватних смерница Савета Европе у којима се објашњава како сви правни и управни процеси, поступци (укључујући и миграциони поступак), треба да се прилагоде потребама деце, са циљем да објасни шта је то најбољи интерес детета и на који начин се он може спровести. Кандидаткиња најпре указује да је неопходно дефинисати сам појам „дете“, што само по себи представља изазов с обзиром на домаћу законску регулативу која не дефинише овај термин, већ само термин „малолетник“, али и да у пракси често проблем представља њихова идентификација и процена узраста. У наставку

поглавља фокус је стављен на технике процене узраста, те су описане медицинска и немедицинска техника процене узраста, од којих обе имају своје мањкавости. Кандидаткиња наводи да успешна идентификација детета води ка даљој процедури која подразумева смештај детета у адекватну институцију, док она неуспешна може довести до његовог протеривања, што за собом повлачи секундарну виктимизацију и могуће угрожавање живота и здравља самог детета, у зависности у коју се средину враћа. У наставку поглавља пажња се премешта на услове прихвата и смештај непратене деце избеглица и миграната. У том смислу, након што дете приступи територији и након утврђивања да је у питању дете, истом се мора обезбедити адекватан смештај, сматра кандидаткиња.

У поглављу „Обавезе и начин поступања учесника у заштити деце избеглица и миграната“, кандидаткиња елаборира о лицима која учествују у систему заштите деце избеглица и миграната, односно о службеним лицима која долазе са њима у непосредни контакт, почев од момента преласка граничног прелаза до момента збрињавања деце избеглица и миграната и додељивања одређеног статуса. Најпре је описан сусрет који имају деца са припадницима граничне полиције, односно овлашћеним лицима која прва долазе у непосредни контакт са децом избеглицама и мигрантима, те се указује на значај адекватне идентификације и поступања од чега зависи и даља процедура и судбина самог детета. Осим граничне полиције, у контакт са овом категоријом лица долазе и старатељ или законски заступник, преводилац, хранитељ, Комесаријат за избеглице и миграције РС, запослена лица при центрима за азил и прихватилиштима, медицинско особље у болницама и другим здравственим установама, образовне установе Министарства просвете РС, невладине и хуманитарне организације, што је детаљно описано у оквиру поглавља. Такође, обрађени су сви изазови са којима се сусрећу како надлежне институције, тако и сама деца, а који доприносе отежаном пружању неопходне помоћи, али су и детаљно рашчлањени права и обавезе сваког од учесника у заштити.

У завршном делу рада под насловом „Ризици и претње на Балканској рути“, кандидаткиња образлаже све појавне облике насиља, занемаривања, угрожавања и претњи са којима се сусрећу деца на овој миграционој рути, а посебно деца која сама путују. Кроз ово поглавље детаљно су разрађени сви ризици и претње који подразумевају задржавање деце, враћање деце у земљу порекла, ограничен приступ правима и услугама, трговина људима и кријумчарење, насиље, као и страдања током путовања Балканском рутом. Кандидаткиња истиче да се увек мора водити рачуна о најбољем интересу детета. Када је реч о задржавању деце, обавезно је да се примењују специфичне заштите и да буду испуњени услови задржавања. Задржавање, ако се сматра неопходним, мора бити оправдано врло конкретним разлозима и мора бити у складу са процесним гаранцијама. У свим фазама поступка азила и миграција, укључујући одлуке о враћању, неопходно је осигурати индивидуално утврђивање најбољег интереса детета. Деци без пратње која се налазе на путу ка сигурној трећој земљи, потребно је пружити максималну заштиту, јер управо због своје рањивости често буду изложена разним облицима насиља, злостављања и искоришћавања. Постоји реална опасност од трговине људима на миграционој рути, те је неопходно да све државе заједно учествују у

формирању адекватних механизма који могу спречити или идентификовати овај феномен, сматра кандидаткиња.

У закључним разматрањима резимирани су резултати спроведеног истраживања. Кандидаткиња закључује свој рад тврдњом да идентификација деце која су ушла и бораве на територији Републике Србије још увек није на завидном нивоу, који може бити користан за даља поступања. Како би се располагало са што адекватнијим подацима, неопходно је успоставити јединствени систем регистрације идентификоване деце. Уколико одређена деца немају регулисан правни статус, препорука је да им се обезбеди могућност да аплицирају за привремени боравак или неки други боравак прописан позитивним нормативним оквирима Републике Србије. Потребно је активније примењивати међународне уговоре и конвенције које су ратификоване од стране Републике Србије, закључује кандидаткиња.

ЗАКЉУЧАК

На основу анализе мастер рада „Безбедност деце избеглица и миграната - изазови, ризици и претње на Балканској рути“, кандидаткиње Тамаре Загорац, чланови Комисије су сагласни у оцени да је рад урађен у складу са пријавом и да је резултат одговарајућег самосталног теоријског истраживања. Користећи адекватне методе кандидаткиња је успела да на методолошки добар начин анализира и изложи све релевантне сегменте одабране теме. Истраживањем кандидаткиње избор теме је потврђен као ваљан, проверене су главна и основне хипотезе, добро је осмишљена и развијана основна концепција и структура рада. Адекватни методолошки приступи којима се кандидаткиња служила као и резултати рада дају довољно основа за тврдњу Комисије да је кандидаткиња направила рад који задовољава све критеријуме за позитивну оцену.

Имајући у виду рад и наведене констатације Комисија сматра да је мастер рад „Безбедност деце избеглица и миграната - изазови, ризици и претње на Балканској рути“, кандидаткиње Тамаре Загорац, испунио услове за јавну одбрану.

У Београду, 07.06.2024. године

Комисија:

1. Проф. др Ненад Путник

2. Проф. др Драган Симеуновић

3. Проф. др Ивана Дамњановић